

БЕЛА АХМАДУЛИНА (Изабела Ахатовна Ахмадулина, 1937–2010), совјетска и руска списатељица, преводилац и једна од најистакнутијих песникиња XX века, рођена је и одрасла као једино дете у породици високих државних службеника чије је порекло било руско, татарско и италијанско. Рано је почела да пише и већ је као врло млада била призната не само у својој домовини него и у многим другим земљама. Прву књигу песама издала је 1962, да би током живота, једну за другом, објавила још четрдесетак збирки, међу којима су најпознатије *Међава*, *Свећа* и *Сни о Грузији*. У историју руске књижевности ушла је као једна од најпознатијих поетеса друге половине двадесетог века, која је наставила традицију женске поезије Сребрног века. О раду Ахмадулине позитивно су се изразили бардови тадашњег песништва као што су Роберт Рождественски, Андреј Вознесенски и Јевгениј Јевтушенко, уз чију се подршку појављивала како пред огромним аудиторијумом на трговима, карактеристичним за доба Шездесетника у Русији, тако и на књижевним вечерима где је на себи својствен, театралан начин говорила своју поезију. Њен приватни живот такође је био под лупом јавности: сва три њена супружника били су такође јавне личности: песници Јевгениј Јевтушенко и Јуриј Нагибин, и сценограф и ликовни уметник Борис Месерер. Интересовање јавности није било сасвим безразложно, с обзиром на то да је о свом приватном животу, као и о својим осећањима уопште, Бела Ахмадулина говорила врло искрено и отворено у поезији коју је писала. Њена вулканска стваралачка енергија и крхко здравље били су тешко спојиви. Пред крај живота је потпуно ослепела. Преминула је од срчаног удара крајем 2010. године. (В. Х.)

ПАВЛЕ БОТИЋ, рођен 1971. у Новом Саду. Компаратиста, бави се савременом српском књижевношћу, редовни је професор на Филозофском факултету у Новим Саду. Објављене студије: *Трансјекстиуалност* у „Биљешкама једној њисци” Сима Маџавуља, 2002; *Нови Црњански (слике осамнаестој века у Сеобама и другој књизи Сеоба Милоша Црњанској)*, 2011; *Путију са џуџицима (лојосност канона српске књижевности)*, 2015; *Дух једномислија (џумачење јеванђелске стварности)*, 2020;

Зли виноградарари (о делима зловерја), 2021; *Нисће своји (зайиси јеванђелскої расуђивања)*, 2024. Приредио више књига.

ЛАЗАР БУКУМИРОВИЋ, рођен 2001. у Чачку. Студент мастер студија Српске књижевности на Филозофском факултету у Новом Саду. Главни и одговорни уредник портала Поента. Пише поезију, есеје и књижевну критику. Књига песама: *Уибеник свакодневице*, 2021.

ДАНИЛО ВУКСАНОВИЋ, рођен 1973. у Сомбору. Дипломирао графику на Академији уметности у Новом Саду, где је и магистрирао (2005) и докторирао (2023). Пише ликовну критику, есеје и текстове из области заштите културног наслеђа и музеологије. Ликовни уметник, виши конзерватор рестауратор и помоћник управника Галерије Матице српске. Књиге: *Дуали*, 2007; *Ейизода* 2008; *Пресек*, 2014; *Дијафрагменићи, ликовна хроника 2001–2018*, 2019.

НАТАША ГОЛКОВИЋ, рођена 1976. у Сомбору. Докторирала је 2016. на Филозофском факултету у Новом Саду, на Одсеку за англистику (тема: „Друштвена условљеност психолошког профила књижевног лика у викторијанском и модернистичком роману”). Запослена је на Катедри за језик и књижевност Педагошког факултета у Сомбору, Универзитета у Новом Саду. Звање доценткиње књижевних наука стекла је 2023. године. Објављује радове и приказе књижевних дела у научним часописима, бави се преводњем краће стручне литературе и коректуром превода.

СЛАВКО ГОРДИЋ, рођен 1941. у Дабрици код Стоца, БиХ. Пише прозу, књижевну критику и есејистику. Од 1992. до 2004. био је главни и одговорни уредник *Лешојиса*, а 2008. до 2012. потпредседник Матице српске. Књиге прозе: *Врховни силник*, 1975; *Друго лице*, 1998; *Ойић*, 2004; *Руб*, 2010; *После руба*, 2020. Књиге есеја, критика и огледа: *У видуку сѣи-ха*, 1978; *Слањање времена*, 1983; *Примарно и нијанса*, 1985; *Поезија и окружење*, 1988; *Образац и чин – ољеди о роману*, 1995; „*Певач*” *Бошца Пејровића*, 1998; *Ољеди о Вељку Пејровићу*, 2000; *Главни йосао*, 2002; *Профили и сѣиуације*, 2004; *Размена дарова – ољеди и зайиси о савременом српском йеснићйиву*, 2006; *Савременосћ и наслеђе*, 2006; *Крићичке разљеднице*, 2008; *Трајања и сведочења*, 2011; *Ољеди о Иви Андрићу*, 2013; *Сродсћива и раздаљине – ољеди и дневнички зайиси*, 2014; *Осмайрачница – књижевне и ойћиће йеме*, 2016; *Међу својима*, 2020; *Подсећања и најовори*, 2022; *Сћо дана*, 2024. Приредио више књига српских писаца.

ЈОВАН ДЕЛИЋ, рођен 1949. у Борковићима код Плужина, Црна Гора. Пише студије, есеје и књижевну критику. Редовни је члан САНУ и од 2020. године потпредседник Матице српске. Објављене књиге: *Кри-*

иличареви парадокси, 1980; Српски надреализам и роман, 1980; Пјесник „Пашеишке ума” (о пјесништву Павла Појовића), 1983; Традиција и Вук Стефановић Караџић, 1990; Хазарска призма – тумачење прозе Милорада Павића, 1991; Књижевни погледи Данила Кица: ка поезији Кицовој прози, 1995; Кроз прозу Данила Кица: ка поезији Кицовој прози II, 1997; О поезији и поезији српске модерне, 2008; Иво Андрић – мост и жртва, 2011; Иван В. Лалић и немачка лирика – једно интертекстуално исцртавање, 2011; Милутић Бојић пјесник модерне и вјесник авангарде – о поезији и поезији Милутићина Бојића, 2020; Сажетак поезије сажимања: ка поезији Данила Кица III – тенденције и доминанције у прози Данила Кица, 2023. Приредио више књига српских писаца.

ПАВЛЕ ЗЕЉИЋ, рођен 2000. у Лозници. Основне и мастер студије завршио на Одсеку за српску књижевност и језик на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, где је уписао и докторске студије. Пише поезију и прозу на српском и на енглеском језику, а бави се и преводом поезије и прозе с енглеског и на енглески. Књиге песама: *Икар* и *Месија*, 2019; *Spina mundi*, 2024.

ПЕЈО ЈАВОРОВ (ПЕЈО КРАЧОЛОВ ЈАВОРОВ, Чирпан, Бугарска, 1878 – Софија, 1914) један је од најзначајнијих представника бугарског симболизма. По напуштању школе радио је као телеграфиста и поштански службеник у више места, да би у каснијим годинама радио као библиотекар и драматург у Народном позоришту у Софији. Своју прву збирку *Песме* објавио је 1901, а три године касније ју је прерадио и поново издао. Друга збирка, *Несанице* (1907), изузетно је важна за бугарску поезију. Најзначајније поетско дело му је антологија *За сенкама облака* (1910, друго издање 1914). Био је део књижевног круга око часописа *Мисао*. Боравио је у Нансију, Женеви, Бечу и Паризу, где се упознао са француском поезијом и књижевно се усавршавао. Осим поезије, писао је и драме (*У пољима Вишоце* и *Када њом удари, како ехо утихнује*) и бавио се преводом. Био је члан Унутрашње македонско-једренске револуционарне организације (ВМРО), о чему је такође оставио записе. После преране смрти своје прве велике љубави, Мине Тодорове, престао је да пише поезију. Друга велика и фатална љубав Пеја Јаворова била је Лора Каравелова, са којом се венчао 1912. године. Међутим, она је следеће године извршила самоубиство пуцавши из његовог пиштоља. И он је покушао да се убије, али није успео. Пошто је оптужен да је Лору убио, изгубио је посао у позоришту, а против њега је покренут судски поступак. Притисак јавности бивао је све већи, те је живот окончао извршивши самоубиство. (Б. Р.)

СТЕВАН ЈОВИЋЕВИЋ, рођен 1996. у Краљеву. Дипломирао је и одбранио мастер рад на Филолошком факултету Универзитета у Београду,

на Катедри за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, а тренутно на истом факултету похађа докторске студије. Од фебруара 2025. године запослен је као истраживач-сарадник на Институту за књижевност и уметност у научном одељењу Српска књижевност и културна самосвест. Сферу истраживачког интересовања везује за теорију књижевности, за књижевност 20. века и савремену српску поезију и прозу. Књижевну критику, есеје и преводе објављује у периодици.

ДАНИЛО ЈОКАНОВИЋ, рођен 1956. у Подгорици, Црна Гора. Студирао у Новом Саду, живи у Београду. Објављене књиге: *Друџачији мојиви*, 1981; *Мојућност избора*, 1984; *Ерос на коленима*, 1992; *Нојев јавран*, 1994; *Трамвај за Колхиду*, 1997; *Неумићне ђесме*, старе и нове, 2002; *Мером ружа и вејрова*, 2004; *Ненајисане ђриче*, 2009; *Слова наџих имена*, 2014; *Звона Свеће Софије*, 2016; *Изабране*, 2016; *Чернила и вино (Масћило и вино)*, на руском, 2018; *Повјорное ђућешесћвие (Поновно ђућовање)*, на руском, 2020; *Ненајисане ђриче*, старе и нове, 2021; *Мач десјојиа Сћефана*, 2023; *Преко ђивоја имена*, 2024. Приредио више књига и антологија.

СНЕЖАНА КЕСИЋ, рођена 1978. у Новом Саду. Дипломирала и докторирала на Одсеку за српску књижевност и језик Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду. Пише поезију, есеје и критичке приказе. Објављене књиге поезије: *Слух за љубав*, 2008; *Исћренуће*, 2012. Студија: *Јован Хрисћић, драмски ђисац и ђеоретћичар*, 2019.

ЈАСМИНА КОЊЕВИЋ, рођена 1977. у Београду. Завршила је основне студије књижевности и докторске студије хиспанистике на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Ради као библиотекар и објављује књижевне приказе у периодици.

ТАЊА КРАГУЈЕВИЋ, рођена 1946. у Сенти. Пише поезију, књижевну критику, студије и есеје, преводи поезију. Књиге песама: *Врајћио се Волођа*, 1966; *Несан*, 1973; *Сћуд*, 1978; *Самица*, 1986; *Осмејак омчице*, 1993; *Дивљи булевар*, 1993; *Мушка срма*, 1993; *Дуца ђрна*, 1995; *Осмејак ђод сћражом*, 1995; *Аућојорћиретћ са крилом*, 1996; *Словочувар и словочуварка*, 1998; *Пејзажи невидљивој*, 2001; *Године, ђесме*, 2002; *Писмо на кожи*, 2002; *Њућинов дремеж*, 2004; *Жена од ђесме*, 2006; *Плави снеј*, 2008; *Сћаклена ђрава (избор)*, 2009; *Ружа, одисћа (избор)*, 2010; *Мојшел за збојом*, 2010; *Хлеб од ружа*, 2012; *Сћаклена ђрава – сегам ђесам на сегам језика*, 2012; *Од свејлосћи, од ђрацине*, 2014; *Трн о свили (избор)*, 2016; *Ефекаћ лейћица*, 2016; *Корона – мале ђесме*, 2017; *Extravaganza*, 2019; *Фракћили*, 2022; *Корице за оглазећи јлас*, 2022; *Крајћка исћорија ђренућка*, 2024; *Још увек*, 2025. Књижевна студија: *Мићско у Насћасијевићевом делу*, 1976. Књиге критичко-есејистичких текстова: *Додир*

йауновој йера: књиџа чийџања 1, 1994; *Трейей и чвор: књиџа чийџања 2*, 1997; *Божансйво йесме*, 1999; *Орфеј из йерейџане: књиџа чийџања 3*, 2001; *Куџиџа за месечину*, 2003; *Свиращ на влайи йправе*, 2006; *Изйоворийи звездз*, 2010; *Талој недовршеној*, 2010; *Телейрами и молийве*, 2015; *Свейлосй за друе очи*, 2016; *Прођи исйод чаробној лука*, 2018; *Пуџиџник ка омеи – йри йесника, йри есеја (Ева Зоненберй, Тони Хойланд, Вислава Шимборска)*, 2018; *Сабраносй – лисйиђи, зайиси, есеји*, 2022; *Дрво за йиџицу*, 2023.

МИЛЕНА КУЛИЋ, рођена 1994. у Бачком Добром Пољу код Врбаса. Дипломирала, мастерирала и докторирала на Одсеку за српску књижевност на Филозофском факултету у Новом Саду. Пише поезију, есеје, књижевну и позоришну критику. Бави се теоријом драмских уметности, историјском театрологијом и савременом драмом. Књиге есеја и огледа: *Лей Минервине сове – оледи о йозоришџној умейџносйи*, 2017; *Позоришне йриче – од средњей века до дубровачке драме*, 2023. Књига песама: *Ко је расйлакао Хелену?*, 2024. Приредила више књига.

МАРИНКО ЛОЛИЋ, рођен 1959. у Бањалуци, БиХ. Дипломирао је 1985. на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Научни је сарадник Центра за филозофију Института друштвених наука у Београду. Објавио је више десетина научних радова, библиографија, рецензија и приказа у стручним часописима и дневној штампи. Бави се класичном немачком филозофијом и развитком филозофије у Србији, а истражује и филозофску заоставштину и германистичке списе Момчила Т. Селесковића. О овом аутору објавио је неколико радова и приредио његове две књиге: *Србија у немачком јавном мњењу 1914–1918*, 1996; *Филозофски сйиси – расйраве, чланци, йолемике*, 2000. Аутор је књиге *Прича Миладина Тулафића*, 2023.

ЈЕЛЕНА МАРИЋЕВИЋ БАЛАЋ, рођена 1988. у Кладову. Докторирала је 2016. године (тема: „Барок у белетристичком опусу Милорада Павића”). Радила је као лектор српског језика на Јагјелонском универзитету у Кракову. Запослена је на Одсеку за српску књижевност и језик Филозофског факултета у Новом Саду. Добитница је награда: „Боривоје Маринковић” за 2014. годину и Доситејево златно перо за 2018. годину. Објављене студије: *Лейиџимаџија за сйџнализам: йулсираще сйџнализма*, 2016; *Трајом бисерних минђушџа срйске књижевносйи: ренесансносй и барокносй срйске књижевносйи*, 2018; *Ка осмеху Евройе: Савремено срйско, йољско и чешко йесниџйво у комйарайиџивном кључу*, 2023. Књиге песама: *Без длаке на срицу*, 2020; *Арсенал*, 2023.

ЗОРИЦА НЕСТОРОВИЋ, рођена 1970. у Београду. Дипломирала, магистрирала и докторирала на Филолошком факултету у Београду.

Пише студије, монографије, уџбенике, есеје и приказе, бави се истраживањем српске књижевности XVIII и XIX века. Објављене књиге: *Јован Суботић, драмски писац*, 2000; *Бојови, цареви и људи. Трајички јунак у српској драми XIX века*, 2007; *Класик Стерија*, 2011; *Велико доба – историја развоја драме у српској књижевности XVIII и XIX века*, 2016. Приредила више уџбеника, радних свезака и књига.

МАРКО ПАОВИЦА, рођен 1950. на Цибријану код Требиња, БиХ. Пише књижевну критику, есеје и огледе о српској књижевности. Објављене књиге: *Расјони џрозне речи – о џрозним књијама савремених српских писаца*, 2005; *Арејтејев лук*, 2009; *Орфеј на сјолу – ојлеги о савременим српским џесницима*, 2011; *Мејакријички излети*, 2017; *Скице за сјоменик / Sketches for a monument* (двојезично), 2021; *Са џесницима – нови ојлеги о савременом српском џесниџиџу*, 2022.

ВЛАДИМИР Б. ПЕРИЋ, рођен 1976. у Шапцу. Докторирао је 2013. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу темом „Аутобиографска, социјална и поетичка маргина дадаизма Драгана Алексића”. Главни је и одговорни уредник *Корака*, часописа за књижевност, уметност и културу. Пише поезију, прозу, есеје, студије и књижевну критику. Књига песама: *Елијсе*, 2015. Књижевна критика: *Ејзејезе I*, 2018. Методика српског језика и књижевности: *Клил – Амбијент и џројекај у насјави српској/енјлеској језика и књижевности*, 2020. Ради као професор српског језика и књижевности у Музичкој школи „др Милоје Милојевић” у Крагујевцу.

САВА РАДУЛОВИЋ (потписује се као САВВА РАДУЛОВИЧ), рођена у 1980. Никшићу, Црна Гора. Дипломирала је на Филозофском факултету у Никшићу и стекла звање професора руског језика и књижевности. Пише поезију и прозу, преводи с руског и на руски, а пише и афоризме и драме. Књиге песама: *Пјесмом џе џујим*, 2015; *Ничија џићер*, 2022. Роман: *Талик*, 2019. Ауторка је сценарија за дугометражни филм *Бездан*.

БРАНКО РИСТИЋ, рођен 1961. у Великом Шиљеговцу код Крушевца. Историчар књижевности, компаратиста, песник, прозни писац, есејиста, преводилац. Бави се српском и бугарском књижевношћу и књижевношћу за децу. Објавио је девет књига поезије, дванаест књига студија, монографија и есеја (две монографије на бугарском језику). С бугарског језика превео девет књига прича, четири романа, 21 књигу поезије, изабрана дела Д. Х. Чудомира у два тома; с руског превео две књиге прозе и једну књигу поезије; с македонског превео три књиге поезије. Приредио је панораму савремене македонске поезије и *Анјолођију савремене бујарске*

поезије Бојана Ангелова. Професор је на Учитељском факултету Универзитета у Косовској Митровици. Живи и ствара у Крушевцу и Великом Шиљеовцу.

РАДОСАВ СТОЈАНОВИЋ, рођен 1950. у Крушевцу. Тридесет година живео је у Приштини, до изгона 1999. године. Пише поезију, прозу, драме, књижевну критику и публицистику. Књиге песама: *Инословље*, 1979; *Рукойис чемерски*, 1982; *Ђавоља школа*, 1988; *Поврајак на колац*, 1990; *Сигро*, 1993; *Нејпремице*, 2003; *Трејей*, 2007; *Песме последњеј заноса* (изабране и нове песме), 2012; *Vequeathing / Завешћање*, двојезично, изабране и нове песме о љубави, 2014; *Каг би љубави било*, 2015; *Песме судњеј дана*, изабране и нове песме Косовског завета, 2019; *Међуштим*, 2020. Књиге приповедака: *Аријонова смрт*, 1984; *Апокрифне приче*, 1988; *Мртва ситража*, 1988; *Крај свећа*, 1993; *Господар усјомена*, 1996; *Живи зиг*, избор, 1996; *Молићва за дечанску икону*, 1998; *Христови сведоци*, 2001; *Црноћравске приче*, 2002; *Власинска свадба*, 2004; *Еуридикини просиоци*, 2007; *Записано у сновима*, 2013; *Хваћање ситраха*, 2015; *Приче са крста*, избор, 2019. Романи: *Дивљи калем*, 2002; *Анџелус*, 2004; *Месечева лађа*, 2005; *Три хваћа неба*, 2018; *Земаљски дни Наде Кристијине*, 2020. Дrame: *Мртва ситража*, 1993; *Пройаси свећа на Велидан*, 1999; *Кривоиво и друје драме*, 2003; *Сендвич*, 2006; *Сабор на Горещњак*, 2012. Књиге за децу: *Какву тајну крију њице*, 2016; *Приче из унућрашњеј њеја*, 2018. Лексикографија: *Црноћравски речник*, 2010. Публицистика: *Живећи с њеноцидом*, 1990; *Ујркос свему, 70 година Народној њозоришћа у Приштини*, 2018. Приредио више књига.

ЈОВАНКА СТОЈЧИНОВИЋ НИКОЛИЋ, рођена 1952. у Ритешићу код Добоја, БиХ. До 1998. радила у Средњошколском центру и гимназији у Добоју као професор. Од 1998. до 2010. била директор Центра за културу и образовање у Добоју, а потом радила у општини Добој као саветник за образовање, науку и културу у кабинету начелника. Учесница је разних фестивала из области културне делатности у Босни и Херцеговини и Србији и добитница више књижевних награда. Пише поезију, прозу, огледе, есеје и приказе. Књиге песама: *Звијезда скићача*, 1975; *Тијесно небо*, 1994; *Самоћа руже*, 1995; *Голо сунце*, 1996; *Камен моје крви*, 1996; *Босо биље*, 1997; *Оскорушца*, 2000; *Горка свјејлоси*, 2002; *Кључаоница*, изабране и нове песме, 2003; *Облик свјејлоси*, 2006; *Мрак од чистјој злаћа*, 2006; *Тамно око улице*, 2009; *У њрвом лицу*, 2011; *Тринаеси ситејеник*, 2014; *Одабрани час*, избор, 2015; *Тренућак који је измислио ољедало*, изабране и нове песме, 2019; *Сунце њод језиком*, 2021. Прикази, огледи, рецензије: *Ујоредни њушеви*, 2018. Књига приповедака: *Неко је њозвонио*, 2019.

ВУК ТРНАВАЦ, рођен 1993. у Новом Саду. Завршио је основне и мастер студије филозофије на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, а тренутно је докторанд на Одељењу за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Београду. Био је на студијским боравцима на Филозофском факултету у Атини и у Риједи. Бави се филозофијом здравља, филозофијом религије и естетиком. До сада је радове објављивао у студентским публикацијама. Живи и ствара у Новом Саду.

БЕРА ХОРВАТ, рођена 1954. у Смедереву. Историчар уметности, магистрала је на Катедри за историју уметности на Филозофском факултету у Београду. Радила је у образовању и култури, бави се уредничким и приређивачким радом. Пише (на српском и руском језику) поезију, прозу, есеје, огледе, књижевну и ликовну критику, преводи с руског, енглеског, пољског и бугарског. Аутор је и преводилац преко тридесет књига. Члан је Словенске академије књижевности и уметности, Бугарска, Удружења књижевника и Удружења књижевних преводилаца Србије. Добитник је више националних и иностраних признања и награда за поезију и преводилаштво. Живи и ради у Београду.

ЕВАН ХОРОВИЦ (EVAN HOROWITZ), професор енглеске књижевности, који је на одређено време предавао на више престижних универзитета (Стенфорд, Харвард, Брандајс, Принстон, Северни Тексас). Његова ужа научна интересовања везана су за викторијанску књижевност и културу. Чланке објављује у водећим часописима као што су *Modernism/Modernity*, *New Literary History*, *Victorian Studies* и др. Од 2014. године запослен је као истраживачки новинар *Бостон Глоба*. (С. Ј.)

Приредио

Бранислав КАРАНОВИЋ